

Катерина Запорожець

Науковий керівник: к. п. н., доц. Лаухіна І.С.

АНГЛІЦИЗМИ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ КАНАДИ

Англійська мова продовжує поширюватися та впливати на інші мови та культури. Французька мова Канади не залишилася осторонь глобальних тенденцій.

Французька мова Канади та Франції уже декілька століть поспіль розвиваються окремо одна від одної. У Канаді французька мова знаходиться у тісному контакті з англійською мовою, витримуючи протягом віків її сильний вплив. Проте останнім часом все більше англійських запозичень використовується у повсякденному вжитку. Завдяки прагненню франко-канадців зберегти свою ідентичність, цей тренд ще не набув широкої популярності, але уже занепокоїв науковий світ. Саме тому, потреба детального розгляду англіцизмів французької мови Канади зумовлює актуальність дослідження цієї теми та неодмінно привертає увагу вчених-лінгвістів.

Вагомий внесок у дослідження лексики французької мови Канади зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як А.С. Холкіна, Н.І. Голубєва-Монаткіна, Г.С. Доржієва, Н.А. Слобожанина. Особливу увагу на вивченні англіцизмів зосередили такі українські дослідники, як С.М. Мусійчук, О.А. Козачук та О.М. Онац.

Мета – дослідити англіцизми та їхній вплив на французьку мову Канади, в умовах офіційного білінгвізму.

Значна кількість англіцизмів у французькій мові Канади уже давно стала її візитівкою. Серед них, перш за все знаходимо слова і вирази з галузі політичного, економічного і виробничого життя, основні важелі якого довгий час знаходилися у руках англосовного населення країни. Крім того, протягом тривалого часу французька мова в Канаді вбирала в себе багато англійських слів побутового змісту.

Прямі запозичення з англійської мови з'явилися, передусім, внаслідок появи нових реалій в житті франкофонів Канади. Дослідники відзначають, що у деяких випадках, поряд із запозиченням слів, носії квебекської лінгвокультури переймають нові для них поняття і концепти. Подібна лексика була запозичена головним чином в XIX столітті в тих містах, де в умовах білінгвізму франкоканадці були вимушені постійно спілкуватися з англоканадцями англійською мовою. Наведемо приклади прямих запозичень з англійської мови, що увійшли в квебекський варіант французької мови: «choke, clam, cocoa, dandelion, détective, exhaust, feeling, fixture, heavy, hint, hood, intermission, inflation, ironless, roll, scheme, shift, steady, strike, trick, tune, windshield, wise» та ін.[3, с.205].

Цікаво відзначити, що багато з цих лексичних одиниць настільки давно закоренилися у франко-квебекській мові, що не «відчуваються» квебекцями як запозичені. За даними Н. Лабрі і Б. Робержа, до використання запозичень з англійської мови франкофони Квебека ставляться більш терпимо, ніж до використання англійської мови в цілому, причому, чим вищий рівень освіти квебекців, тим сильніше їх прагнення зберегти чистоту французької мови на території Квебеку [1].

Найбільш вражаючим є кількість незмінних англіцизмів, що належать до сфери харчування. Лексика цієї сфери буквально «наповнена» англомовними запозиченнями. Кожен франкомовний канадець, відвідуючи американський «fast-food» – (заклад швидкого харчування), неминуче стикається з такими стравами і напоями, як «hotdogrelish-moutarde» – (хот дог з овочевою начинкою і гірчицею); «hamburger» – (гамбургер); «sandwichaubaloné» – (сендвіч з болонською ковбаскою); «club sandwich» – (багатошаровий сандвіч); «hot chicken» – (бутерброд з шматочками гарячої курятини); «chips» (жарена картопля-фрі); «coke» – (кока-кола); «smoothy» – (фруктовий сік, освіжаючий напій); «milk-shake» – (молочний коктейль); «mix» – (коктейль) і т.д. [2, с.135].

Запозичення нових концептів в сучасну французьку мову Квебеку відбувається переважно внаслідок проникнення елементів масової культури (музика, література, кіно, телебачення, інтернет і т.д.), наприклад: «talkshow, soapopera, allinclusive» і т.д. Подібного роду «престижні» англійські запозичення постійно використовуються авторами з метою створення певного соціального колориту, що відображає сучасний стиль життя, звички тих груп населення, які вважають, що вживати в розмові англійські слова більш престижно, ніж французькі [2, с.137].

Процес запозичення англійських лексем у французьку мову Канади не слабшає. В сучасних школах Канади франкомовних дітей з раннього віку знайомлять з літературною англійською мовою. Утім, останні кілька десятиліть франко-канадці докладають значних зусиль, аби не допустити подальшої англізації своєї мови. Особливого розвитку цей процес набув після прийняття Хартії французької мови. Прагнення квебекців зберегти рідну мову проявляється в наявності численних лексико-семантичних дублетів, тобто англійських і французьких лексем з ідентичною семантикою. Наприклад: «girlfriend – amidefille»; «boyfriend – amidegarçon»; «wagon – char»; «tram – petit-char»; і т.д. [3, с.21].

Отже, французька мова Канади має свою специфіку, зумовлену постійним впливом на неї англійської мови. Зокрема, через англомовне сусідство, офіційний білінгвізм та глобалізаційні процеси, які диктують необхідність повсюдного поширення англійської мови як універсальної. Англіцизми, досить поширені у французькій мові Канади, проте більшість із них мають вузькі рамки функціонально-стилістичного вживання і переважно зустрічаються у побутовому вжитку.

Питання стрімкого поширення англiцизмiв у французькiй мовi Канади в контекстi глобалiзацiї та орієнтацiї на збереження канадськiї iдентичностi викликає гострi дискусiї серед науковцiв та є перспективним для подальшiї наукової розвiдки.

Список використаних джерел:

1. Labrie N., Roberge B. Les Observatoires du français: l'exemple de l'Ontario, Canada / N. Labrie, B. Roberge // Modernité Diversité Solidarité : FIPF – Fédération internationale des professeurs de français. – 2001. Tome 1. – P. 88–95.
2. Мусійчук С. М., Козачук О. А. Лексичні особливості французької мови в Канаді [Електронний ресурс] / С. М. Мусійчук, О. А. Козачук // StudiaLingua : актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов. – 2013. – № 3. – Режим доступу : http://elibrary.nubip.edu.ua/17085/1/Козачук,_Мусійчук.pdf
3. Слобожанина Н. А. Англо-американизми во французском языке Квебека (лингвопрагматический аспект) : автореф. дисс. канд. филол. н. – : спец. 10.02.19 «Теория языка» / Н. А. Слобожанина. – Саратов, 2008. – 23 с.

Тетяна Звірянська

Науковий керівник: к. і. н, доц. Гордієнко Г.М.

**ДІЯЛЬНІСТЬ ЖІНОК У РЕЛІГІЙНО-КУЛЬТУРНОМУ РУСІ
УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ**

У той час, як в Україні релігія була практично заборонена, активно велась пропаганда атеїзму, саме навкруги своєї церкви об'єднались українці на чужині. Вони не змирились із своїм новим становищем «бездержавних» мандрівників, а обрали нове місце для існування в різних державах Європи, Америки, Азії. Проте доля всіх цих частин українського народу залишалась спільною і спільною залишалась національна свідомість. Поєднуючим моментом цієї єдності стала церква, адже релігійні питання грали значну роль у збереженні української спільноти. Саме жінки були в центрі релігійно-культурного руху української діаспори.

Серед «другої хвилі» еміграції, яка припадає на період Першої Світової війни, поразки української революції, було багато священнослужителів, які зіграли непересічну роль у збереженні Української Автокефальної Православної Церкви. Саме навколо парафій почали з'являтися перші жіночі товариства, які поступово перетворювалися на організації. Жінки поставили мету: виховувати своїх